

Valvontaosasto
OHJAS
Oikeudelliset asiat
Esko Hirvonen

16.1.2023

HaV@eduskunta.fi

Hallintovaliokunta tiistai 17.01.2023 klo 12.15 / HE 217/2022 vp /

Tullin lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi pakkokeinolain ja esitutkintalain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi

Eduskunnan hallintovaliokunta on pyytänyt Tullilta kirjallista asiantuntijalausuntoa kokoukseensa 17.1.2023 hallituksen esitykseen 217/2022

Tulli lausuu asiassa seuraavaa:

Tulli pitää hallituksen esitystä kokonaisuudessaan kannatettavana. Tulli on osallistunut sen pohjana olleiden pakkokeinojen muutostarpeita sekä rikosprosessin tehostamista arvioineiden työryhmien työhön.

Esityksessä ehdotetaan mm. pakkokeinolain (806/2011) 10 luvun 14 §:n 4 momenttiin lisättäväksi poliisille, Tullille ja Rajavartiolaitokselle oikeus peiteltyyn tiedonhankintaan tietoverkossa, mitä Tulli pitää tarpeellisena ja perusteltuna ehdotuksena. Myös rikollinen toiminta hyödyntää koko ajan aktiivisemmin tietoverkkoja, jotka toimivat myös Tullin kannalta olennaisen salakuljetusrikollisuuden myyntialustoina.

Yhteydenpidon rajoittamisen sisällöstä säätäminen tarkemmin laissa olisi kannatettavaa, jotta saadaan yhtenäisempi käytäntö rajoituspäätöksiin. Kuten HE:ssä mainitaan, vaihtelua esiintyy yksittäisissä tapauksissa paljon. Kuitenkin yhteydenpidon rajoitukset: 4:1 §, esitys siten, että yhteydenpito voidaan rajoittaa nimeämättömään joukkoon tilanteisiin, joissa se voidaan perustella ”erittäin painaviin syihin” vedoten, aiheuttaisi ongelmia. Erityisesti Tullin tutkinnassa paljastuu törkeitä rikoksia, joiden lähtökohdat ovat täysin ”pimeässä”, kun vankina on esimerkiksi kuriiri, joka kiistää tietävänsä mistään mitään. Tällöin tutkinnassa ei ole edes vangitsemisvaiheessa mitenkään tiedossa henkilöpiiriä joihin asia liittyy. Säännös tulisikin muuttaa esimerkiksi ”perustellusta syystä” muotoon.

Vangitsemisasian kansliakäsittely tulee todennäköisesti jäämään kuolleeksi kirjaimeksi, koska on melko todennäköistä, ettei epäillyt siihen suostu.

Syyttäjän vaitiolo-oikeuden yhdenmukaistaminen tutkinnanjohtajan vaitiolo-oikeuden kanssa on tärkeä muutos, joka palvelee normaalia syyttäjäyhteistyötä, mutta on tärkeää erityisesti tapauksissa, joissa syyttäjä on keskeisesti mukana tutkinnassa.

Valvontaosasto
OHJAS
Oikeudelliset asiat
Esko Hirvonen

16.1.2023

Tällaisia tilanteita on tyypillisesti, kun tutkinnassa käytetään eurooppalaista tutkintamääräystä, tai tutkintaan liittyy olennaisesti kansainvälistä yhteistyötä, joissa toisen maan lainsäädännön ja käytänteiden mukaan syyttäjän mukanaolo tutkinnassa edistää yhteistyötä.

Hallituksen esitykseen sisältyy myös muutosesitys rikostorjunnasta Tullissa annetun lain 3 luvun 19§: ään. Tulli näkee esityksen parannuksena nykyiseen säännökseen ja siten kannattaa siltäkin osin hallituksen esitystä.

Esko Hirvonen
Valvontapäällikkö

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi